

# ระบาดวิทยา

สิ่งที่ทำให้เกิดโรค



โฮสต์

สิ่งแวดล้อม

Host

Agent



ระบาดวิทยา/ วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร  
WA105 ว596ร 2563



B0009868  
bib:13399116881

ดร.นพ. วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร

ชื่อหนังสือ ระบาดวิทยา  
ISBN 978-616-455-941-7  
สงวนลิขสิทธิ์  
พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,000 เล่ม  
เมษายน 2561  
พิมพ์ครั้งที่ 2 จำนวน 1,000 เล่ม  
กันยายน 2563

เลขที่ WA 105  
0596 ร 2563  
เลขทะเบียน B0009868  
วันที่ 5 ต.ค. 2564

ผู้แต่ง รศ. ดร. นพ. วิฑูรย์ โล่ห์สุนทร  
Doctor of Philosophy (Epidemiology) University of Washington U.S.A. 2551  
Master of Science (Epidemiology) University of Washington U.S.A. 2548  
หนังสืออนุมัติบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม  
สาขาเวชศาสตร์ป้องกัน แขนงระบาดวิทยา 2546  
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เวชศาสตร์ชุมชน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2543  
แพทยศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2541

ราคา 400 บาท

ผู้พิมพ์ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [6311-170]  
254 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน  
กรุงเทพมหานคร 10330  
โทร 02-2183549-50, 02-2183563  
อีเมล cuprint@hotmail.com  
เว็บไซต์ <http://www.cupress.chula.ac.th>

## สารบัญ

	คำนำ	
<b>บทที่ 1</b>	<b>รากฐานทางระบาดวิทยา</b>	<b>1 - 16</b>
	(Foundations of epidemiology)	
	บทนำ	1-2
	ประวัติระบาดวิทยาที่น่าสนใจ	3-5
	บทบาทของระบาดวิทยา	5-6
	พัฒนาการของระบาดวิทยา	6-9
	กรณีตัวอย่างการวางรากฐานระบาดวิทยาในอดีต	9-12
<b>บทที่ 2</b>	<b>ปัจจัยสามทางระบาดวิทยา</b>	<b>17 - 26</b>
	(Epidemiologic triad)	
	ความหมายและความสำคัญ	17-18
	โฮสต์	18-20
	สิ่งที่ทำให้เกิดโรค	20-21
	สิ่งแวดล้อม	22-23
	กรณีตัวอย่างปัจจัยสามทางระบาดวิทยาของโรคเอดส์	23
	การประยุกต์ปัจจัยสามทางระบาดวิทยาในการป้องกันโรค	24
<b>บทที่ 3</b>	<b>วิธีการทางระบาดวิทยาในการศึกษาและแก้ไขปัญหา</b>	<b>27 - 46</b>
	(Epidemiologic approach to problem solving)	
	การกำหนดปัญหา	27
	รูปแบบการศึกษาทางระบาดวิทยา	28-33
	วิธีทางระบาดวิทยาในการศึกษาและแก้ไขปัญหา	33-36
	ตัวอย่างการศึกษาและแก้ไขปัญหาโรคตาบอดในทารกคลอด	37-44
	ก่อนกำหนด	



<b>บทที่ 4</b>	<b>หลักการป้องกันและควบคุมโรค</b>	<b>47 – 60</b>
	(Principles of disease prevention and control)	
	โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ	47
	ธรรมชาติของโรค	47-49
	ระดับการป้องกันโรค	50-52
	ภูมิคุ้มกันชุมชน	52-54
	แนวทางการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ	55-58
<b>บทที่ 5</b>	<b>ดัชนีอนามัย</b>	<b>61 - 78</b>
	(Health indices)	
	ดัชนีอนามัยเกี่ยวกับการป่วย	61-66
	ดัชนีอนามัยเกี่ยวกับการตาย	66-70
	ดัชนีอนามัยเกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์	70-72
	ดัชนีอนามัยเกี่ยวกับความพิการและภาระโรค	72-76
<b>บทที่ 6</b>	<b>ระบาดวิทยาเชิงพรรณนา</b>	<b>79 – 92</b>
	(Descriptive epidemiology)	
	บทนำ	79-80
	ลักษณะของบุคคล	80-83
	ลักษณะของสถานที่	83-85
	ลักษณะของเวลา	85-86
	ประเภทของการศึกษาเชิงพรรณนา	86-89
<b>บทที่ 7</b>	<b>ระบาดวิทยาเชิงวิเคราะห์</b>	<b>93 - 112</b>
	(Analytic epidemiology)	
	บทนำ	93-95
	การศึกษาระยะสั้นเชิงวิเคราะห์	95-97

	การศึกษาย้อนหลัง	97-104
	การศึกษาไปข้างหน้า	105-110
<b>บทที่ 8</b>	<b>ระบาดวิทยาเชิงทดลอง</b>	<b>113 – 128</b>
	(Experimental epidemiology)	
	บทนำ	113
	การแบ่งชนิดของการศึกษาเชิงทดลอง	114-117
	การออกแบบทดลอง	117-119
	ระยะของการทดลองคลินิก	120-121
	การควบคุมอคติและการผันแปรในการทดลอง	121-123
	ปัญหาด้านจริยธรรม	123-124
	หลักเกณฑ์การพิจารณาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ	124-125
<b>บทที่ 9</b>	<b>การศึกษาเชิงนิเวศในระบาดวิทยา</b>	<b>129 - 140</b>
	(Ecologic study in epidemiology)	
	ความหมายและความสำคัญ	129-130
	รูปแบบการศึกษาเชิงนิเวศ	130-136
	การอ้างเหตุผลผิดเชิงนิเวศ (Ecological fallacy)	137
<b>บทที่ 10</b>	<b>ความลำเอียง การรบกวนผล และการปรับเปลี่ยนผล</b>	<b>141 – 156</b>
	(Bias, confounding and effect modification)	
	ความลำเอียง	141-142
	การรบกวนผล	142-146
	การปรับเปลี่ยนผล	146-149
	การควบคุมความลำเอียงและการรบกวนผล	149-153
<b>บทที่ 11</b>	<b>ระบาดวิทยาภาคสนาม</b>	<b>157 – 182</b>

	(Field epidemiology)	
	บทนำ	157-158
	การเฝ้าระวัง	158-164
	การสืบสวนสอบสวนการระบาดของโรค	164-176
	การฝึกอบรมระบาดวิทยาภาคสนาม	177-178
<b>บทที่ 12</b>	<b>หลักระบาดวิทยาของโรคติดต่อ</b>	<b>183 - 196</b>
	(Principles of communicable disease epidemiology)	
	บทนำ	183-184
	ห่วงโซ่ของการติดเชื้อ	184-189
	ระยะเวลาที่สำคัญของการติดเชื้อ	189-191
	ปฏิกริยาระหว่างตัวเชื้อโรคและโฮสต์	191-192
	สเปกตรัมของโรค	192-194
<b>บทที่ 13</b>	<b>ระบาดวิทยาและการควบคุมวัณโรคดื้อยาหลายขนาน</b>	<b>197 - 208</b>
	(Epidemiology and control of multi-drug resistant TB)	
	บทนำ	197-199
	ประเภทของวัณโรคดื้อยา	199
	แนวทางการศึกษาระบาดของวัณโรคดื้อยาหลายขนาน	200-201
	สาเหตุและปัจจัยเสี่ยงของวัณโรคดื้อยาหลายขนาน	202
	การป้องกันและควบคุมวัณโรคดื้อยาหลายขนาน	203-204
<b>บทที่ 14</b>	<b>ระบาดวิทยาและการควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล</b>	<b>209 - 220</b>
	(Epidemiology and control of hospital-acquired infection)	
	บทนำ	209-210
	การวัดการติดเชื้อในโรงพยาบาล	210-211
	ตัวอย่างเกณฑ์การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล	211-212

	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อในโรงพยาบาล	212-214
	ระบาดวิทยาของการติดเชื้อในโรงพยาบาล	214-215
	การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล	215-217
<b>บทที่ 15</b>	<b>ระบาดวิทยาของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง</b>	<b>221 - 240</b>
	(Epidemiology of chronic non-communicable disease)	
	สถานการณ์ของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	221-223
	ปัจจัยเสี่ยงและสาเหตุของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	223-230
	วิธีการของเส้นทางชีวิตสู่ระบาดวิทยาของโรคเรื้อรัง	230-232
	เป้าหมายโลกแบบสมัครใจในการป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	232-237
<b>บทที่ 16</b>	<b>ระบาดวิทยาของโรคเบาหวาน</b>	<b>241 – 266</b>
	(Epidemiology of diabetes mellitus)	
	การวินิจฉัยโรคเบาหวานและการแบ่งประเภท	241-243
	ระบาดวิทยาของโรคเบาหวาน	243-250
	ปัจจัยเสี่ยงของโรคเบาหวาน	250-253
	ภาวะแทรกซ้อนเรื้อรังของโรคเบาหวาน	253-256
	การป้องกันและควบคุมโรคเบาหวาน	257-258
<b>บทที่ 17</b>	<b>ระบาดวิทยาของกลุ่มอาการเมตาบอลิก</b>	<b>267 – 282</b>
	(Epidemiology of metabolic syndrome)	
	บทนำ	267-268
	ความสำคัญของกลุ่มอาการเมตาบอลิก	269
	การเปรียบเทียบนิยามของกลุ่มอาการเมตาบอลิก	269-271
	ระบาดวิทยาของกลุ่มอาการเมตาบอลิก	272-274
	ปัจจัยเสี่ยงของกลุ่มอาการเมตาบอลิก	274-276
	การป้องกันและควบคุมกลุ่มอาการเมตาบอลิก	276-277

<b>บทที่ 18</b>	<b>การตรวจคัดกรองโรค</b>	<b>283 – 306</b>
	(Screening of disease)	
	บทนำ	283
	รูปแบบการตรวจคัดกรองโรค	283-284
	เกณฑ์ในการประเมินการตรวจคัดกรองโรค	284-288
	ตัวอย่างการคำนวณดัชนีการประเมิน	289-291
	ตัวอย่างการคำนวณค่าพยากรณ์ในรูปความน่าจะเป็น	291-293
	เส้นโค้งการคัดกรอง	294-296
	การทดสอบเพื่อตรวจคัดกรองโรคร่วมกัน	296-298
	ตัวอย่างการตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน	298-302
<b>บทที่ 19</b>	<b>การเปลี่ยนผ่านทางระบาดวิทยา</b>	<b>307 – 318</b>
	(Epidemiologic transition)	
	ความหมายและความสำคัญ	307-308
	ระยะการเปลี่ยนผ่านทางระบาดวิทยา	308-311
	การเปลี่ยนผ่านทางระบาดวิทยาในประเทศไทย	311-314
	การเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านทางระบาดวิทยา	314-315
<b>บทที่ 20</b>	<b>ระบาดวิทยาก้าวต่อไปจากระดับพื้นฐาน</b>	<b>319 - 342</b>
	(Epidemiology beyond the basics)	
	บทนำ	319-320
	ระบาดวิทยาเฉพาะแขนง	320-326
	ระบาดวิทยาและการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงพหุ	326-335
	การสร้างแบบจำลองทางระบาดวิทยา	335-337
	ดัชนีภาษาไทย	343 – 350
	ดัชนีภาษาอังกฤษ	351 - 359